О Т Ч Е Т

за дейността на дирекция “Надзор на заразните болести” при РЗИ – Велико Търново за I-во тримесечие на 2024 г.

1. Извършване на систематичен контрол в обектите

1.1. Извършване на проверки в обектите по спазване на противоепидемичния режим.

През тримесечието са извършени 396 проверки, при план 311, като са издадени са 33 предписания за спазване на противоепидемичния режим и 2 акта за установени административни нарушения.

2. Провеждане на ефективен епидемиологичен надзор, профилактика и контрол на заразните болести

2.1. Своевременно проучване, регистриране, съобщаване и отчет на заразните болести.

През I-во тримесечие на 2024 г. са съобщени, регистрирани и отчетени 406 заразни заболявания (заболеваемост – 198.99 %ооо) за област Велико Търново. От тях 108 са регистрираните случаи на COVID – 19.

Най-висока заболеваемост през тримесечието е регистрирана в общините:

Свищов - 303,1 %ооо;

Елена - 264,69 %ооо;

Лясковец - 234,47 %ооо

3. Провеждане на ефективен надзор на вътреболничните инфекции и антимикробната резистентност

Отчетите са изготвени и изпратени своевременно. През отчетния период се извърши пробонабиране на 83 проби за контрол на дезинфекцията и 86 проби за контрол на стерилизацията в контролираните обекти, като за тримесечието няма планувано пробонабиране.

4. Осигуряване на висок имунизационен обхват при плановите имунизации и реимунизации.

4.1. През първо тримесечие на 2024 г., съгласно писма на МЗ получени на ел. поща, от Централен склад гр. София са получени необходимите количества биопродукти за изпълнение на плана за имунизациите и реимунизациите.

4.3. През отчетния период са издадени 6 Свидетелства за имунизационно състояние.

5. Специфични дейности по надзор на заразните болести.

5.1. Дейности по ерадикация на полиомиелита

- Продължи провеждането на активен ежемесечен епидемиологичен надзор над острите вяли парализи (ОВП) в заведенията за болнична помощ, обслужващи деца до 15 годишна възраст и регистриране на случаите в уеб-базираната система за надзор на ОВП (18 проверки, при план 18).

- Ежеседмично се изпращаше информация в МЗ за наличие или липса на случаи на ОВП.

5.2. Дейности по елиминацията на морбили и вродена рубеола, ограничаване заболяемостта от паротит и рубеола

- Продължи провеждането на надзор на морбили, епидемичен паротит и рубеола чрез ежемесечно регистриране в Информационна система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от морбили, паротит и рубеола в България.

6. Дейности по изпълнение на задачите, произтичащи от национални програми по надзора на заразните болести

6.1. Национален план на Република България за готовност при пандемия и Методическо указание за борба с грипа и острите респираторни заболявания Продължи проследяването на динамиката на заболяемостта от грип и ОРЗ, чрез ежедневно събиране на данните от практиките определени за сентинелно наблюдение и подаване на информация в информационната система за грип и ОРЗ. Ежеседмично се събират и данни от десетте общини за броя на отсъстващите деца и ученици по причина грип и ОРЗ. Многопрофилните болници подават информация за броя на хоспитализираните пациенти с усложнения от грип. Предвид усложняващата се епидемична обстановка, свързана с увеличаване на броя на регистрираните остри респираторни заболявания (ОРЗ) и грип, нарастване на хоспитализираните болни с усложнения от грип и ОРЗ (по данни на лечебните заведения за болнична помощ) и доказана циркулация на грипни вируси от Националната референтна лаборатория „Грип и ОРЗ“, на 29.01.2024 г. се проведе заседание на Областния оперативен съвет за борба с грип и ОРЗ.

На заседанието се взе решение за предприемане на противоепидемични мерки на територията на областта, които бяха съгласувани с писмо изх. № 16-04-13/29.01.2024 г. на Министерство на здравеопазването.

На 05.02.2024 г. се проведе второ заседание на Областния оперативен съвет за борба с грип и ОРЗ, като се взе решение за удължаване на противоепидемичните мерки в срок до 09.02.2024 г.

6.2 Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р България 2021 – 2025 г.

1. В рамките на втория етап на **Националната АНТИСПИН кампания** под надслов „Отговорността е секси. Използвай презерватив“, по повод на Деня на влюбените – 14 февруари, РЗИ – Велико Търново, организира и проведе кампания, включваща следните мероприятия:

➢ **локални кампании** със съдействието на здравните медиатори в общините Елена, Златарица, Павликени, Лясковец и Горна Оряховица, включващи беседи и разпространение на презервативи, здравно-образователни материали и послания;

➢ на 13.02.2024 г. - **интерактивно обучение** на тема „Обичай и пий разумно - дарявай топлина и обич!“ с ученици и педагози от пет училища на **град Горна Оряховица** (СУ „Георги Измирлиев“, ПГЕЕ „М. В. Ломоносов“, ПГЛПИ ”Атанас Буров”, ПТГ ”Васил Левски” и ПГЖПТ ”Н. Й. Вапцаров”), както и **безплатно и анонимно консултиране и изследване за ХИВ и СПИ**;

➢ кампания на 14.02.2024 г. във Велико Търново, съвместно с МКБППМН, Градския ученически парламент, клуб „Интеракт“ и младежкия БМЧК,:

- **акция „Любовна лотария“** - разпространение на специално изработени лотарийни билети с печалби: балони, валентинки, послания и стихотворения за любовта;
- **безплатно и анонимно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН, хепатити В и С, сифилис** и диабет с мото „Случайни срещи – бързи тестове!“ – обхванати общо 31 лица;
- **блиц анкета** сред гражданите на Велико Търново относно заблудите и митовете, свързани със ХИВ/СПИН;

➢ **интерактивни обучения** с обхват 82 млади хора по темата „СПИН и СПИ. Начини на заразяване, лечение и превенция“, както следва:

- на 22.01.2024 г. с ученици от СУ „Ем. Станев“, Велико Търново;
- на 21.02.2024 г. - с доброволци от Градски ученически парламент във Велико Търново;
- на 28.02.2024 г. - с младежи от ЦНСТ и SOS общежития във Велико Търново;
- на 07.03.2024 г. – с ученици от клуб „Екология“ в ПМГ „Васил Друмев“, Велико Търново на тема.

➢ **Разпространение на здравно-образователни материали и презервативи** по време на реализираните инициативи и на медицински специалисти и педагози от училища и институции:

- здравно-образователни материали - 12 заглавия/754 бр.;
- презервативи - 2231 бр.;
- послания, валентинки и балони – общо 990 бр.

➢ **Медийни изяви** – 2 ТВ, 3 радиа и вестник.

2. На 26 март 2024 г. с превантивна дискусия на тема „За бъдеще без алкохол, цигари и СПИН“ стартира първият етап **образователна кампания „Живей активно и отговорно!“** в СУ „Бачо Киро“, град **Павликени** в рамките на Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България 2021 – 2025 г. и Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021 - 2025 г.

3. На 28 март 2024 г. в град Златарица се проведе инициативата „Клиника на закрито“, в която 31 лица бяха изследвани за носителство на вируса ХИВ, хепатит В и С, сифилис.

4. КАБКИС

➢ За първото тримесечие на 2024 г. в кабинета и по време на организираните изяви преминали общо 118 лица, на които са направени изследвания и консултации, както следва:

- ХИВ – 118 бр.;
- Хепатит В – 81 бр.;
- Хепатит С – 115 бр.;
- Сифилис – 122 бр.;
- Chlamydia tr. – 64 бр. (IgM – 31 бр.; IgG – 31 бр.; Ig A – 2 бр.).

➢ Разпространение на здравно-образователни материали и презервативи в КАБКИС през първото тримесечие на 2024 г.:

- ЗОМ – 6 заглавия/666 бр.
- Презервативи – 1211 бр.

Общо разпространени ЗОМ по фактора СПИН и СПИ – 1420 бр.
Общо разпространени презервативи – 3442 бр.
Възрастов диапазон на изследваните: 16 -78 години.

6.3. Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р България за периода 2021 - 2025 година

На 28 март 2024 г. в град Златарица, РЗИ – Велико Търново със съдействието на здравните медиатори на общината, организира и проведе **информационна кампания „Клиника на закрито“** по повод на 24 март - Световния ден за борба с туберкулозата под мотото „**Живот без туберкулоза“**. Кампанията включваше следните инициативи:

➢ **Презентации „Туберкулозата“**, относно пътищата на заразяване, формите и симптомите на болестта, начините за предпазване и лечение – 2 бр.;

➢ **Дискусия** по теми, свързани с вредите за организма от тютюнопушенето и злоупотребата с алкохол;

➢ **Бързи тестове и измервания**:

- изследване за носителство на ХИВ, сифилис и хепатит В и С – 31 лица;
- измерване на кръвно налягане и кръвна захар – 31 лица;
- спирометрии на настоящи и бивши пушачи – 26 лица

➢ **Разпространение на здравно-образователни материали** - 5 заглавия/155 бр.

7. Дейности по микробиология, вирусология и паразитология:

В лабораториите в дирекция НЗБ бяха извършени изследвания по епидемични, профилактични и диагностични показания, както следва.

Лаборатория “Паразитология” – **1159** брой изследвания: профилактични от детски заведения и по клинични показания от граждани.

Лаборатория “Микробиология” – 930 брой изследвания на граждани.

Лаборатория “Вирусология” – 613 брой изследвания.

8. Допълнителни дейности.

8.1. Във връзка с писмо изх. № 16-00-72/21.12.2023 г. на главния държавен здравен инспектор, от МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, гр. Велико Търново и МБАЛ „Свети Иван Рилски“ ЕООД, гр. Горна Оряховица се изискаха правила за работа при починали пациенти от инфекциозно заболяване, които се предоставиха на МЗ.

8.2. С наше писмо изх. № 03-72-1/08.02.2024 г. информирахме лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ за приетите изменения в Наредба № 15 за имунизациите в Република България.

8.3. Във връзка с писмо изх. № 16-00-70/06.02.2024 г. на министъра на здравеопазването, относно имунизационен обхват с ваксина срещу морбили, паротит и рубеола се предприеха следните:

- Разработи се план – график за извършване на тематична проверка

„Имунизационен обхват с ваксина срещу морбили, паротит и рубеола“ с период на провеждане от 08.02.2024 г. до 31.05.2024 г. Целта на проверката е да се установят пропуски при провеждане на имунизацията/реимунизацията срещу морбили, паротит и рубеола. Място на проверката са амбулатории на общопрактикуващи лекари (ОПЛ), на които РЗИ предоставя ваксини за изпълнение на Имунизационния календар на Република България за извършване на задължителната имунизация/реимунизация срещу морбили, паротит и рубеола.

- С наше писмо изх. № 03-68-1/07.02.2024 г. информирахме лечебните заведения на територията на област Велико Търново за риска от внос на морбили на територията на страната, с цел насочване на вниманието на медицинските специалисти към ранно откриване на морбили и организиране на необходимите действия за съобщаване и изолация.

- По предварително изготвен график се организираха съвместни проверки на РЗИ и РЗОК в практиките на общопрактикуващи лекари с отчетен нисък имунизационен обхват (под 95 %) срещу морбили, паротит и рубеола. В периода от 12.02 до 28.02.2024 г. се провериха съвместно 12 практики на ОПЛ на територията на областта, като в хода на проверката се използва и информация предоставена от РЗОК за броя на лицата до 18 г. от съответната пациенска листа.

- С наше писмо изх. № 03-68-3/09.02.2024 г. от ОПЛ се изиска информация за децата с пропуски в имунизацията/реимунизацията срещу морбили, паротит и рубеола, като се посочат и причините за това.

- На 22.02.2024 г. се проведе работна среща с всички 11 здравни медиатори на територията на областта на тема „Рискът от заразяване с морбили, възможните усложнения и ползите от ваксинопрофилактиката“. На срещата се обсъдиха възможности за организиране на разяснителни кампании с цел обхващане на деца с пропуски в имунизацията срещу морбили, паротит и рубеола.

8.4. С наше писмо изх. № 03-91-1/16.02.2024 г. до ОПЛна територията на областта се изпрати Методическо указание за имунизации при деца с хронични заболявания, предоставено от МЗ.

8.5. Във връзка с писмо изх. № 16-01-9/06.03.2024 г. на главния държавен здравен инспектор, относно провеждането на тематична проверка „Регистрация и отчитане на необхванатите лица по причини (медицински противопоказания, отказ, други) при изпълнение на Имунизационния календар на Република България за 2023 г. в амбулаториите за първична медицинска помощ и обхващане на подлежащите, отложени по медицински противопоказания по реда на чл. 20, ал. 2 от Наредба № 15 за имунизациите в Република България“ се разработи план – график. Проверката ще се проведе в периода от 07.03.2024 г. до 31 .05.2024 г. Целта на проверката е да се установи в кои случаи подлежащите деца са реално отложени от имунизация, поради диагностицирано заболяване, поради отказ или друга причина. Проверката ще се проведе в амбулатории на общопрактикуващите лекари (ОПЛ), които имат вписани в регистъра на пациентите си деца, подлежащи на имунизация/реимунизация през 2023 г. с шесткомпонентна и пневмококова ваксини по приеми.

8.6. В ДВ бр. 22 от 15.03.2024 г. се обнародва Наредба № Н-1/07.03.2024 г. за диагностика, профилактика и контрол на COVID – 19. С наше писмо изх. № 03-147-

1/20.03.2024 г. се информираха всички лечебни заведения на територията на областта за издадената наредба.

8.7. Изготви се напомнително писмо до лечебните заведения за рисковете от разпространение на малария на територията на страната, предвид настъпващия потенциален маларичен сезон и увеличения брой лица пътуващи до рискови държави.

8.8. Изготвени са 10 отговора на сигнали, жалби и запитвания от институции и граждани.

8.9. Издадени са 2 Становища за класификация на отпадъците.

8.10. Проведоха се 1 видео среща с министерство на здравеопазването на тема регистрирани заразни заболявания в страна.